

УДК 37.011.32:378.14

РОБОТА З АУТЕНТИЧНИМИ ЕКОНОМІЧНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ ЯК МЕТОД ВДОСКОНАЛЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

Причина Ю.В., викладач
кафедри іноземних мов

Одеський національний економічний університет

Руденко Г.О., викладач
кафедри іноземних мов

Одеський національний економічний університет

У роботі розглядається проблема застосування аутентичних текстів для студентів економічних спеціальностей із метою вдосконалення комунікативних компетенцій у немовних ВНЗ. Аналізується сутність поняття «аутентичний текст», проводиться теоретичний аналіз ролі аутентичних текстів з економіки під час навчання студентів-економістів іноземних мов, визначається їх вплив на поліпшення та вдосконалення комунікативних компетенцій студентів. Автори наводять приклади аутентичних текстів економічного профілю, що можуть застосовуватися викладачами з метою поліпшення комунікативних компетенцій у студентів немовних вищих навчальних закладів.

Ключові слова: *аутентичні тексти, аутентичні економічні джерела, комунікативні компетенції, іноземна мова, студенти економічних спеціальностей.*

В статье рассматривается проблема использования аутентичных текстов для студентов экономических специальностей с целью усовершенствования коммуникативных компетенций в неязыковых ВУ-Зах. Анализируется сущность понятия «аутентичный текст», проводится теоретический анализ роли аутентичных текстов по экономике во время обучения студентов-экономистов иностранным языкам, определяется их влияние на улучшение и усовершенствование коммуникативных компетенций студентов. Авторы приводят примеры аутентичных текстов экономического профиля, которые могут использоваться преподавателям с целью улучшения коммуникативных компетенций у студентов неязыковых высших учебных заведений.

Ключевые слова: *аутентичные тексты, аутентичные экономические источники, коммуникативные компетенции, иностранный язык, студенты экономических специальностей.*

Prichina Y.V., Rudenko A.A. THE WORK WITH ORIGINAL ECONOMIC SOURCES AS THE METHOD OF IMPROVING COMMUNICATIVE COMPETENCES OF STUDENTS IN ECONOMICS

The work with authentic (original) economic sources as the method of improving students' communicative competences (in economic university). The problem of using original (authentic) texts for improving communicative competences of students during the educative process in economic university is considered in this article. The role of using authentic (original) texts for expanding vocabulary, improving reading, writing and communicative skills is analyzed. The authors give the examples of original (authentic) texts which can be used at the English language lessons.

Key words: *authentic (original) texts, authentic (original) economic sources, communicative competences, students of economic specialties.*

Постановка проблеми. Останнім часом проблема використання аутентичних іншомовних текстів стає дедалі актуальною, як для вчителів загальноосвітніх шкіл, так і для викладачів вищих навчальних закладів. Це зумовлено, по-перше, тим, що аутентичні тексти є більш цікавими для дітей, оскільки містять своєрідну лексику, мовні обороти, стилістику і т. ін., характерні для певної мови на її сучасному етапі розвитку. По-друге, аутентичні тексти допомагають учням та студентам краще познайомитися з мовною культурою певної національності. Таким чином, застосування іншомовних аутентичних текстів сприяє кращому засвоєнню іноземної мови та її структури.

Під час фахової підготовки використання аутентичних іншомовних текстів дає можливість ознайомитись із правилами ведення ділового листування, складання бізнес-схем, підготовки проектів з іноземної мови тощо з першоджерел. Усе це дає можливість майбутньому фахівцю заздалегідь оволодіти актуальними особливостями іноземного ділового мовлення з урахуванням культурного складника.

Саме тому викладачі кафедри іноземних мов Одеського національного економічного університету поставили за мету підібрати аутентичні тексти для студентів-економістів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичний аналіз педагогічної лі-

тератури [2; 4; 5; 6] показав, що останнім часом проблему застосування аутентичних текстів під час навчання іноземної мови розглядали у своїх роботах Н.В. Аксьонова, Д.В. Шепетовський (2014), І.В. Баришніков (2002), Є.Ю. Лобанова, Н.О. Тумакова (2015), Є.В. Носонович, Р.П. Мільруд (1999) тощо.

Аналізуючи аутентичні тексти з метою застосування їх у навчальному процесі, Є.В. Носонович та Р.П. Мільруд наголошують на тому, що педагогу необхідно обирати аутентичні тексти, що відповідають певним критеріям. Так, для того щоб текст вважався аутентичним, для нього мають бути характерні: природне лексичне наповнення, природність граматичних форм, ситуативна адекватність мовних засобів, логічна цілісність, тематична єдність [5].

Під час підбору аутентичного тексту, як вказують Є.Ю. Лобанова та Н.О. Тумакова, необхідно обов'язково враховувати інформативну складову частину. Тобто обрані педагогом аутентичні тексти мають містити актуальну для учнів або студентів інформацію [4].

Цікавою в аспекті дослідження проблеми, що розглядається, є робота Н.В. Аксьонової та Д.В. Шепетовського. Автори, ґрунтуючись на власному досвіді роботи зі студентами, дійшли висновку, що під час навчання іноземної мови у немовних ВНЗ для розвитку лінгвістичної компетенції та розширення словникового запасу студентів можна використовувати як тексти для читання статті з англійської версії Вікіпедії (спочатку з розділу на Simple English). Використання Вікіпедії англійською мовою, на думку авторів, є ефективним також для практичного використання та розвитку мовних навичок читання та пов'язаних із ним навичок семантичного аналізу тексту [1, с. 467].

Постановка завдання. З огляду на вищенаведене, можна сформулювати завдання роботи, яке полягає у розгляді особливостей аутентичних текстів з економіки та їх ролі у вдосконаленні комунікативних компетенцій студентів економічних ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. У словниках під поняттям «аутентичний» розуміють «справжній, достовірний, такий, що відповідає оригіналу, першоджерелу» [8].

Таким чином, аутентичний текст з економіки – це текст економічного змісту, написаний безпосередньо носієм мови. Знайти такі тексти можна в іноземних друкованих виданнях, в інтернет-джерелах та ін.

Найзручнішим джерелом підбору аутентичних економічних текстів, безперечно, є мережа Інтернет. Так, безліч текстів економічного характеру можна знайти на ресурсах <http://www.bloomberg.com/europe>, <http://www.ereport.ru/en/>, www.delo-angl.ru тощо. Для студентів, які планують стати економістами, бухгалтерами, бізнесменами тощо, на подібних сайтах розміщена досить цінна та актуальна інформація. Окрім того, робота з аутентичними текстами впливає на вдосконалення комунікативних компетенцій майбутніх фахівців.

Д.І. Ізаренков під комунікативною компетенцією розуміє «способность человека к общению в одном, нескольких или всех видах речевой деятельности, которая представляет собой приобретенное в процессе естественной коммуникации или специально организованного обучения особое качество речевой личности» [3, с. 55].

Тобто комунікативні компетенції – це вміння застосовувати знання мови на практиці та користуватися мовними одиницями.

До мовленнєвих (комунікативних) компетенцій, згідно О. Прокопової, належать:

- знання базових мовленнєвознавчих понять;
- здатність адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;
- здатність до мовленнєвої творчості;
- здатність планувати, готувати майбутнє висловлювання в різних жанрах, виступати з повідомленням;
- здатність реалізовувати задум у процесі мовленнєвої діяльності;
- здатність до асоціативної мовленнєво-розумової діяльності;
- навички аудіювання, читання, говоріння, письма;
- гнучке вміння використовувати засоби рідної мови залежно від типу, стилю мовлення;
- навички красномовства;
- вміння редагувати власне та чуже мовлення;
- здатність до контролю та самоконтролю результатів мовленнєвої діяльності [7, с. 55].

На нашу думку, перевагою використання аутентичних текстів під час навчального процесу для вдосконалення комунікативних компетенцій студентів-економістів є те, що студенти засвоюють мову, опираючись на тексти її безпосередніх носіїв, засвоюють своєрідність лексичних, фразеологічних та семантичних складових, знайомляться з аутентичною побудовою речень у ділових паперах та ін. Тобто,

аутентичні тексти допомагають студентам краще оволодіти лексичними та граматичними особливостями тієї іноземної мови, що ними вивчається.

Якщо ж спиратися на вищенаведені складові частини комунікативних компетенцій О.П. Прокопової, можна припустити, що використання аутентичних текстів сприятиме вдосконаленню:

1) здатності адекватно сприймати, розуміти, оцінювати і відтворювати почуте чи прочитане;

2) здатності готувати майбутнє висловлювання в різних жанрах, виступати з повідомленням;

3) навичок аудіювання, читання, говоріння, письма.

Аналіз сучасної педагогічної літератури [1; 2; 4 та ін.] свідчить, що використання аутентичних текстів має багато переваг, але є й певні недоліки, до яких можна віднести те, що аутентичні тексти можуть містити незакінчені речення, сленгові слова, фрагментарність тощо, що може ускладнювати сприйняття тексту. Саме тому завданням для викладача, який підбирає аутентичний текст, варто обрати не лише той, який би відповідав рівню володіння студентами іноземною мовою, а той, який би не містив фрагментарності та незакінченості.

Враховуючи усе вищезазначене, під час занять з англійської мови ми практикуємо роботу студентів-економістів з актуальними аутентичними текстами. Ми враховуємо те, що тексти мають бути невеликими за обсягом, але змістовними та цікавими студентам, із точки зору їх майбутньої професії, тобто мати економічну спрямованість.

Так, студентам економічних спеціальностей пропонується в якості індивідуального завдання опрацювати тексти або статті економічного змісту з першоджерел. Студенти мають зробити переклад, скласти словник незнайомих слів та анотацію до опрацьованого матеріалу.

Нижченаведені статті з сайту є прикладом аутентичного економічного тексту.

Why start-ups must step up on data security

Technology: Young businesses can not presume compliances just for big companies [9].

Free can teen sare a dubious perk for Silicon Valley's workers

Food person courage a lack of personal responsibility. Hannah Kuchler [9].

Після самостійного опрацювання цих текстів студенти порівнювали власні переклади, повідомляли, з якими новими сло-

вами вони познайомилися, презентували свої анотації.

Усе це, як свідчить наш досвід роботи з аутентичними текстами, мотивує та стимулює студентів до більш ефективного засвоєння іноземної мови, збагачує їх активний та пасивний словниковий запас, навчає визначати значення незнайомого слова з контексту, покращує навички аудіювання, читання та говоріння.

Правильно спланована та проведена робота з аутентичними текстами, які знаходяться у площині професійних інтересів студентів-економістів, наприклад, порівнюють особливості економіки різних країн, як свідчить наш досвід, покращує мотивацію студентів-економістів до вивчення іноземної мови. Це відбувається й через те, що студенти, які планують пов'язати свою майбутню діяльність з іноземними фірмами, починають розуміти важливість аутентичних текстів для кращого розуміння менталітету іноземців, економічних процесів, що відбуваються у певній країні.

Крім того, робота з аутентичними текстами знімає страх спілкування іноземною мовою не лише між собою, а й з носіями мови, оскільки вчать студентів добирати саме ті мовні засоби, які відповідають конкретній ситуації, знайомлять із сучасними особливостями вживання певних мовних одиниць. Тобто аутентичні тексти виступають комунікативною базою для розвитку говоріння, дають повне уявлення про характерні для мови граматичні конструкції, її структуру та комунікативну цілісність.

Оскільки аутентичні тексти підбираються нами з урахуванням специфіки майбутньої професії студентів, вони не лише виступають методом покращення та удосконалення комунікативних компетенцій студентів, а також впливають на формування професійних навичок діловодства та ведення ділового листування, проведення презентацій та ділових зустрічей, аналізу ринку цінних паперів і т. ін. Саме це, як свідчать результати бесіди зі студентами, сприяє тому, що вони самі намагаються знаходити в інтернеті аутентичні тексти на цікаві для них теми та читати їх в оригіналі.

Висновки з проведеного дослідження. Здійснений у статті теоретичний аналіз дає нам змогу дійти висновку: використання аутентичних текстів на заняттях з іноземної мови поліпшує мотивацію студентів до її вивчення, сприяє збагаченню словникового запасу, покращує навички читання, говоріння, аудіювання та письма. Також володіння мовою на рівні, який дає змогу студентам розуміти аутентичні матеріали, бути у курсі останніх світових новин

та подій, розвивати креативне мислення та відкриває можливості реалізувати себе у різних сферах економіки.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Аксёнова Н.В., Шепетовский Д.В. Использование электронного ресурса Википедии в обучении чтению на начальном этапе в неязыковом ВУЗе / Н.В. Аксёнова, Д.В. Шепетовский // Молодой ученый. – 2014. – № 1 (60). – С. 465–468.
2. Барышников И.В. Параметры обучения межкультурной коммуникации / И.В. Барышников // Иностранные языки в школе. – 2002. – № 2. – С. 28–35.
3. Изаренков Д.И. Базисные составляющие коммуникативной компетенции и их формирование на продвинутом этапе обучения студентов-нефилологов / Д.И. Изаренков // Русский язык за рубежом. – 1990. – № 4. – С. 54–60.
4. Лобанова Е.Ю., Тумакова Н.А. Аутентичность текста на занятии по иностранному языку / Е.Ю. Лобанова, Н.А. Тумакова // Молодой ученый. – 2015. – № 10. – С. 1201–1203.

5. Носонович Е.В., Мильруд Р.П. Параметры аутентичного учебного текста / Е.В. Носонович, Р.П. Мильруд // Иностранный язык в школе. – 1999. – № 1. – С. 11–18.

6. Носонович Е.В., Мильруд Р.П. Критерии содержательной аутентичности учебного текста / Е.В. Носонович, Р.П. Мильруд // Иностранные языки в школе. – 1999. – № 2. – С. 6–12.

7. Прокопова О.П. Мовленнєво-комунікативна компетентність як одна із складових професійного становлення фахівця / О.П. Прокопова // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія педагогічна / [редкол.: П.С. Атаманчук (голова наук. ред.) та ін.]. – 2010. – Вип. 16: Формування професійних компетентностей майбутніх учителів фізико-технологічного профілю в умовах євроінтеграції. – С. 54–57.

8. Аутентичный [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://vslovare.ru/slovo/jekonomicheskij-slovar-autentichnyj/52020>.

9. The Financial Times [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.ft.com/>

УДК 81'243:378.147.091.33

РОБОТА В ПІДГРУПАХ ІЗ МЕТОЮ ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Руднєва І.С., к. пнд. н,
доцент кафедри методики та практики викладання іноземної мови
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Рибаківа О.В., викладач
кафедри методики та практики викладання іноземної мови
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

У статті розглядається специфіка колективної роботи в підгрупах, її ефективність і відповідність вимогам навчально-освітнього процесу. Робота в підгрупах може здійснюватися в межах двох варіацій, техніки та методи роботи класифікуються за багатьма параметрами. Організація процесу колективної роботи має шість етапів і враховує значні переваги як для студента, так і для викладача в рамках підвищення комунікативної компетенції та когнітивних фонових знань студентів.

Ключові слова: іноземна мова, колективна робота, комунікативна компетенція, підгрупа.

В статье рассматривается специфика коллективной работы в подгруппах, ее эффективность и соответствие требованиям учебно-образовательного процесса. Работа в подгруппах может осуществляться в пределах двух вариаций, техники и методы работы классифицируются по многим параметрам. Организация процесса коллективной работы включает шесть этапов и учитывает значительные преимущества как для студента, так и для преподавателя в рамках повышения коммуникативной компетенции и когнитивных фоновых знаний студентов.

Ключевые слова: иностранный язык, коллективная работа, коммуникативная компетенция, подгруппа.

Rudneva I.S., Rybakova O.V. WORKING IN SUBGROUPS IN ORDER TO IMPROVE THE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS WHILE STUDYING FOREIGN LANGUAGES

The paper presents the specifics of collective work in subgroups, its effectiveness and correspondence to the educational process requirements. The work in subgroups can be accomplished within two variations, but techniques and methods of collective work in subgroups are plural. Organization of the teamwork process includes six stages and takes into account significant advantages for both the student and the teacher in the context of enhancing communicative competence and cognitive background knowledge of students.

Key words: communicative competence, foreign language, subgroup, teamwork.